

Samenvatting jaarplan 2021 en jaarverslag 2020 rekenkamercommissie Purmerend en Beemster

Jaarplan 2021

De rekenkamercommissie Purmerend en Beemster (RKC) heeft op woensdag 17 februari het jaarplan 2021 en jaarverslag 2020 vastgesteld. De rekenkamercommissie is een onafhankelijke commissie die beide gemeenteraden ondersteunt in de controlerende taak. De commissie doet onderzoek naar beleid dat door de gemeente wordt uitgevoerd: is het gevoerde beleid doelmatig en doeltreffend uitgevoerd? Met andere woorden: is gerealiseerd wat men van plan was, met zo min mogelijk middelen ofwel redelijke kosten? De rekenkamercommissie streeft er naar jaarlijks twee onderzoeksrapporten te publiceren en ook twee eerdere onderzoeken te evalueren.

In 2021 zal de opzet van de rekenkamercommissie gaan veranderen. De huidige vorm van rekenkamercommissie zal als gevolg van een voorgenomen wetswijziging (de Wet Versterking Decentrale Rekenkamers) vervangen moeten worden door een model zonder raadsleden (een rekenkamer). Hiervoor is door de griffiers, in afstemming met de rekenkamercommissie en de beide raden, in het najaar van 2020 een proces opgezet om samen met een werkgroep van vier raadsleden (twee uit beide raden) tot een voorstel voor een nieuwe vorm te komen.

Wanneer politieke partijen in Purmerend en Beemster ideeën hebben over nieuwe onderzoeken door de RKC (of vragen over lopende onderzoeken) dan is het mogelijk om via rkc@purmerend.nl hierover contact op te nemen. De RKC besluit zelfstandig en onafhankelijk welke onderzoeken uitgevoerd gaan worden.

In mei 2021 zal de huidige voorzitter van de rekenkamercommissie, de heer Arron Bell, vanwege het aflopen van zijn tweede termijn de rekenkamercommissie verlaten.

Jaarverslag 2020

In 2020 is het onderzoeksrapport naar Spurd gepresenteerd aan de raad en is het onderzoek naar het Werelderfgoed Beemster opgestart. Dit laatste onderzoek zal naar verwachting in het voorjaar van 2021 worden afgerond. De evaluaties naar het eerdere onderzoek naar Dienstverlening is in 2020 afgerond en de evaluatie van het onderzoek naar Schuldhulpverlening is eind 2020 gestart en zal ongeveer gelijktijdig met dit jaarplan en jaarverslag naar beide raden worden verzonden.

De rekenkamercommissie is in 2020 binnen begroting gebleven. De uitgaven per inwoner bedroegen in 2020 € 0,82 per inwoner. Dit ligt onder de € 1,- per inwoner die gemiddeld in Nederland wordt uitgegeven aan gemeentelijk rekenkameronderzoek en ruim onder de €1,30 per inwoner die door de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden wordt geadviseerd als minimale ondergrens: <https://www.raadsleden.nl/actueel/nieuws/gemiddeld-eu130-per-inwoner-voor-de-rekenkamer>

Jaarplan 2021

Jaarverslag 2020

Inhoudsopgave

<i>Jaarplan 2021</i>	2
1. Keuze onderzoeksonderwerpen 2021	2
2. Geplande onderzoeken	3
Onderzoek Werelderfgoed Beemster	3
Nieuw onderzoek – onderwerp nog niet bepaald	3
3. Evaluatie van onderzoeken	3
4. Jaarplanning projecten 2021	4
5. Begroting	4

Jaarplan 2021

1. Keuze onderzoeksonderwerpen 2021

De RKC werkt met een “dynamische” groslijst van onderwerpen die mogelijk in aanmerking komen voor onderzoek. Het woord dynamisch refereert aan de mogelijkheid om periodiek de groslijst aan te passen aan bijvoorbeeld informatie uit de programmabegroting. De in het jaarplan 2021 opgenomen groslijst (bijlage 1) is door de RKC geactualiseerd. Uit deze groslijst kan, met behulp van het toepassen van de in de verordening opgenomen criteria, voor het betreffende jaar een keuze gemaakt.

De RKC heeft een, in de verordening vastgelegde, onafhankelijke positie binnen de beide gemeenten. Dit betekent dat de RKC zelf de onderwerpen bepaalt die zij onderzoekt. Wel vraagt zij de fracties van beide raden of zij ideeën/verzoeken hebben voor onderzoeksthema's. Politieke partijen kunnen thema's aandragen. Deze thema's worden toegevoegd aan de bestaande groslijst. Bij de selectie van de onderzoeksthema's wordt gekeken naar:

- het actueel maatschappelijk belang;
- het financieel belang;
- de mogelijke risico's die de gemeente loopt;
- de bruikbaarheid van de resultaten;
- een evenwichtige spreiding over de gemeentelijke beleidsterreinen.

De rekenkamercommissie van Purmerend en Beemster is lid van de Nederlandse Vereniging voor Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK).

2. Geplande onderzoeken

In 2020 is gestart met het onderzoek naar het Werelderfgoed Beemster, dit onderzoek zal in 2021 worden afgerond. De ambitie van de rekenkamercommissie is om jaarlijks twee onderzoeken volledig af te ronden en twee eerder uitgevoerde onderzoeken te evalueren. Mede door de maatregelen rond COVID19 is er in 2020 vertraging opgetreden in de uitvoering van onderzoeken. De rekenkamercommissie streeft er naar in 2021 twee onderzoeken te kunnen gaan afronden.

Onderzoek Werelderfgoed Beemster

Op 1 december 2020 was het 20 jaar geleden dat UNESCO Droogmakerij de Beemster tot Werelderfgoed heeft bekroond. Dit bood een goed moment om stil te staan bij wat in 1999 de verwachtingen waren en wat nu de praktijk is geworden. Beemster omvat twee werelderfgoederen, naast Droogmakerij De Beemster loopt ook een deel van de Stelling van Amsterdam door de gemeente Beemster. De onderzoeksopzet voor dit onderzoek is in 2020 aan beide raden verzonden en het onderzoek zelf is in de tweede helft van 2020 opgestart.

Nieuw onderzoek – onderwerp nog niet bepaald

De rekenkamercommissie zal na afronding van het onderzoek naar het Werelderfgoed Beemster in 2021 starten met een nieuw onderzoek, het onderwerp moet nog worden bepaald. De rekenkamercommissie zal beide raden zoals gebruikelijk informeren over het onderwerp en de onderzoeksopzet. Naar verwachting kan hier in het voorjaar van 2021 mee worden gestart.

3. Evaluatie van onderzoeken

Ongeveer twee jaar na aanbieding van een onderzoeksrapport aan de raad voert de rekenkamercommissie een evaluatie uit. In de evaluatie kijkt de rekenkamercommissie in hoeverre de door de raad overgenomen conclusies en aanbevelingen zijn uitgevoerd. Hiertoe houdt de rekenkamercommissie een beperkt aantal gesprekken en kijkt zij naar de rapportage en besluitvorming van de gemeenteraad en college(s) volgend op de bespreking van het rapport. Voor 2021 staan drie evaluaties gepland:

[Onderzoek Schuldhulpverlening](#)

Deze evaluatie is begin 2021 afgerond en wordt ongeveer gelijktijdig met dit jaarplan en jaarverslag naar beide raden verzonden.

[Onderzoek Stadsverwarming Purmerend](#)

[Onderzoek Van Buiten Naar Binnen Werken](#)

De rapporten zelf zijn terug te vinden door op de links hierboven te klikken. De evaluaties worden conform de verordening komend jaar aan beide raden verzonden en kunnen voor politieke bespreking geagendeerd worden in de betreffende raadscommissie. Wanneer er technische of inhoudelijke vragen zijn, kan met de rekenkamercommissie contact opgenomen worden via rkc@purmerend.nl of via de griffiers.

4. Jaarplanning projecten 2021

Onderzoeken	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	De c
Werelderfgoed Beemster												
Nieuw onderzoek												
Evaluatie onderzoek integrale schuldhulpverlening												
Evaluatie onderzoek stadsverwarming Purmerend												
Evaluatie onderzoek 'van buiten naar binnen werken'												

5. Begroting

Post	Begroting
Externe onderzoekskosten en advisering Waarvan vaste vergoedingen (conform verordening) voor voorzitter en de drie externe leden: € 21.000,- Het resterende budget kan onder meer worden besteed aan externe deskundigheid bij onderzoeken, maar ook aan kosten in bredere zin (bijvoorbeeld opleiding, vergaderkosten, media). Of dit noodzakelijk is hangt af van het type onderzoek.	€ 38.288, -
Interne kosten ondersteuning en overige - ambtelijk secretaris - onderzoeker - overige posten	€ 52.916, -
Totaal	€ 91.204, -

De bijdrage vanuit de gemeente Beemster is verwerkt in de post externe onderzoekskosten en advisering, dit gaat om een vaste, jaarlijkse bijdrage van € 12.035,-

Bijlage A: Dynamische groslijst

Onderwerpen op alfabetische volgorde	Korte duiding en mogelijke aandachtspunten
Baanstee-Noord	Baanstee-Noord was oorspronkelijk bedoeld als bedrijventerrein voor de regio, omliggende gemeenten zouden geen eigen bedrijventerrein aanleggen. Toch is dit de afgelopen jaren gebeurd. Wat is hier de oorzaak van?
Beheer openbare ruimte	Invoering van rationele beheerplannen in het beheer van de openbare ruimte. Denk hierbij aan wegen, groen, kunst en waterwerken. Onderhoudsniveau (beeldkwaliteit), prioritering van onderhoud straatmeubilair en straatreiniging. Uitbreiding van rationele beheerplannen riolering, straatverlichting, gebouwen en openbare verlichting. Specifieke aandacht voor gladheidbestrijding. Ander punt is inzicht krijgen in besteding van budget aan diverse onderwerpen binnen beheer openbare ruimte.
Beïnvloeding beleid externe partijen	De gemeente Purmerend en Beemster zoeken direct en in samenwerking met anderen naar mogelijkheden om beleid te beïnvloeden waar zij niet zelf over gaan. Een concreet (willekeurig) voorbeeld zijn gesprekken met de NS over de frequentie van de treinen tussen Amsterdam en Purmerend. Het is de vraag op welke manier de belangen van Purmerend en Beemster zo effectief mogelijk behartigd kunnen worden op andere besluitvormingsniveaus.
Bibliotheek	Het aantal bibliotheken is afgelopen jaren voornamelijk uit kostenoverwegingen teruggebracht. Onderzoek naar de effecten op de exploitatie bij verdergaande digitalisering, mogelijke maatregelen, zoals overgaan tot privatisering, samenwerking, minder/geen personeel in bibliotheken.
Duurzaamheid / klimaatbeleid	De discussies rond duurzaamheid en klimaatbeleid zijn op alle politieke niveaus actueel en onderwerp van debat. De ambitie om op verschillende manieren te werken aan effectieve milieumaatregelen, vertaalt zich ook op gemeentelijk niveau in verschillende concrete doelen en maatregelen. Het is de vraag in hoeverre het duurzaamheidsbeleid van de gemeente Purmerend succesvol is, welke lessen geleerd kunnen worden en hoe toekomstige uitdagingen succesvol aangepakt kunnen worden.
Fusie	De ambtelijke en bestuurlijke fusie van Purmerend en Beemster hebben een grote impact op de manier waarop beide gemeenten bestuurd worden. Hoewel dit onderwerp komende jaren nog teveel "in beweging" zal zijn om er goed onderzoek naar te kunnen doen, lijkt de rekenkamercommissie dit een geschikt onderwerp. Een mogelijke onderzoeksvraag is of de verwachtingen die geschetst werden voor de besluitvorming over de fusie ook zijn uitgekomen.
Gemeenschappelijke regelingen/verbonden partijen	Onderzoek naar gemeenschappelijke regelingen/verbonden partijen, met name naar de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland/Brandweer Hoe is de informatievoorziening aan de raad? Kan de raad voldoende kaders stellen en (bij)sturen? Welke invloed heeft de gemeente als één van de vele gemeenten? Hoe is de financiële verantwoording aan de raad?
Gemeentegroen	Binnen dit onderwerp zijn meerdere onderzoeken mogelijk zoals: kosten van onderhoud van gemeentegroen, de voordelen en voorwaarden van verhuur en verkoop van (gedeeltes) gemeentegroen, mogelijkheden tot samenwerking met andere gemeenten bij uitvoerende werkzaamheden en de aanschaffing van

	<p>allerlei machines, privatiseren van werkzaamheden, meer/minder gebruik maken van werkvoorzieningsschappen.</p>
<p>Inkoop- en aanbestedingsbeleid</p>	<p>Een goed inkoop- en aanbestedingsbeleid is van groot belang voor de gemeentelijke dienstverlening in brede zin. De gemeente is op verschillende manieren afhankelijk van externe dienstverleners voor de realisatie van de eigen doelstellingen. De keuzes die gemaakt worden in het inkoopbeleid beïnvloeden in steeds grotere mate de totale prestatie van de gemeente en hebben daarmee ook een impact op de tevredenheid van bewoners.</p>
<p>Jeugdzorg</p>	<p>De budgetten voor de Jeugdzorg in de regio Zaanstreek-Waterland zijn waarschijnlijk niet toereikend. Het is onomstreden dat de zorg voor jonge en kwetsbare inwoners hoge prioriteit heeft. Het is de vraag in hoeverre een zorgvuldige belangenafweging plaats kan vinden waarbij zowel voor voldoende financiële middelen gezorgd kan worden als voor kwalitatief hoogstaande jeugdzorg.</p>
<p>Robuuste meerjarenbegroting</p>	<p>De bezuinigingsopgave die begin 2021 duidelijk werd voor de gemeente Purmerend zal moeilijk te ondervangen zijn zonder ingrijpende maatregelen. Het is de vraag in hoeverre deze opgave voorspelbaar was en in welke mate de gemeente in staat is de meerjarenbegroting goed voorspelbaar te krijgen. Het is duidelijk dat externe factoren, zoals de daling in de uitkering uit het gemeentefonds een grote rol speelt. Het is de vraag welke mogelijkheden er zijn om binnen deze context de raad via een robuuste meerjarenbegroting zo goed mogelijk te informeren.</p>

Jaarverslag 2020

Jaarplan 2021

Inhoudsopgave

<i>Jaarverslag 2020</i>	9
1. Rekenkamercommissie, leden en vergaderingen	9
Bezetting van de rekenkamercommissie in 2020	9
Vergaderingen	9
2. Onderzoeken en evaluaties	9
Onderzoek Spurd	9
Evaluatie Dienstverlening	9
3. Financiële verantwoording	10

Jaarverslag 2020

1. Rekenkamercommissie, leden en vergaderingen

Bezetting van de rekenkamercommissie in 2020

De rekenkamercommissie Purmerend en Beemster heeft een gemengde rekenkamercommissie met vier externe leden en drie leden gekozen vanuit de raad (waarvan één raadslid vanuit de gemeente Beemster). Doordat drie leden een verbinding hebben met één van beide gemeenteraden, wordt het leereffect en het draagvlak voor het opvolgen van de aanbevelingen vergroot. De onafhankelijkheid wordt onder meer gewaarborgd doordat het aantal externe leden groter is dan het aantal raadsleden en de voorzitter één van de externe leden is. De ambtelijk secretaris ondersteunt de rekenkamercommissie en voert in beginsel de onderzoeken uit. In 2020 is halverwege het jaar een wisseling gekomen in het interne lid van Beemster: dhr. Leo Schagen is vervangen door mevr. Rianne de Wit-Hoogervorst.

De samenstelling van de RKC Purmerend per 31 december 2020:

Functie	Bezetting
Voorzitter / lid commissie (extern)	De heer Arron Bell
Vicevoorzitter (extern)	Mevrouw Marijke Zewuster
Lid commissie (extern)	De heer Jack Koster
Lid commissie (extern)	Mevrouw Anneke de Leeuw
Lid commissie (intern- Purmerend)	De heer Timo Roeleveld
Lid commissie (intern- Purmerend)	De heer Coen Lageveen
Lid commissie (intern- Beemster)	Mevrouw Rianne de Wit-Hoogervorst
Ambtelijk secretaris / onderzoeker	De heer Niek Wijmenga

Vergaderingen

De rekenkamercommissie komt maandelijks bijeen. Deze vergaderingen vinden in principe plaats op de laatste woensdag van de maand. In 2020 is de rekenkamercommissie elf keer bijeen gekomen, tien keer in een reguliere vergadering en één keer in een strategiebijeenkomst. Het grootste deel van de bijeenkomsten vond online plaats.

2. Onderzoeken en evaluaties

Eind 2020 heeft de rekenkamercommissie het onderzoek naar Spurd gepresenteerd. Het onderzoek naar het Werelderfgoed Beemster is in 2020 nog niet afgerond, dit zal naar verwachting in het voorjaar van 2021 gebeuren. Mede door de maatregelen rondom COVID-19 waren er verschillende beperkingen voor de rekenkamercommissie om onderzoek te doen.

Onderzoek Spurd

De rekenkamercommissie heeft onderzoek gedaan naar het sportbeleid in Purmerend en Beemster. Inwoners van Purmerend en Beemster sporten steeds meer, maar doen dit minder vaak bij sportverenigingen. De ondersteuning van Spurd bij sportverenigingen wordt erg gewaardeerd. Een aandachtspunt is de samenwerking tussen de gemeente, Spurd en de sportverenigingen. Mede door wisselingen in personeel was dit de afgelopen jaren wat minder goed. De lange termijn afspraken tussen gemeente(n) en Spurd zijn relatief abstract. Er zijn wel duidelijke afspraken per jaar, maar de rekenkamercommissie ziet als risico dat het beleid te veel 'op de automatische piloot' uitgevoerd wordt. De maatschappelijke trends en de wens om kwetsbare groepen meer aandacht te geven lijken het noodzakelijk te maken om bewuster politieke afwegingen te maken over de besteding van financiële middelen voor sport. Ook bij de fusie tussen Purmerend en Beemster is het van belang een afweging te maken op welke manier Spurd van meerwaarde kan zijn voor de inwoners van Beemster. De rekenkamercommissie heeft in totaal vijf aanbevelingen gedaan om de uitvoering van het sportbeleid in Purmerend en Beemster verder te verbeteren. Deze aanbevelingen zijn in november 2020 in de beide gemeenteraden behandeld. Het volledige rapport valt hier terug te lezen: https://raad.purmerend.nl/sites/default/files/2020-11/Eindrapport_rekenkamer_onderzoek_Spurd-1.pdf

Evaluatie Dienstverlening

In 2020 heeft één evaluatie plaatsgevonden van eerder onderzoek. De rekenkamercommissie bekijkt na een aantal jaar (of een andere passende periode) op welke manier het college de door de raad

vastgestelde aanbevelingen heeft uitgevoerd. In evaluaties wordt geen nieuw onderzoek gedaan, maar er wordt feitelijk bekeken wat er is gedaan. De raad wordt hierover schriftelijk geïnformeerd.

De [evaluatie](#) van het onderzoek van de rekenkamercommissie naar dienstverlening uit 2016 is in november naar beide raden verzonden. Het rapport is begin 2021 ter bespreking geagendeerd. De rekenkamercommissie heeft hier verder geen rol in, tenzij er informatieve vragen zijn over de evaluatie of het rapport. De politieke bespreking in de commissie en de raad is primair tussen college en raad.

De rekenkamercommissie heeft in de evaluatie over dienstverlening aangegeven met het college contact op te nemen over andere manieren om te gaan met de door de raad vastgestelde aanbevelingen. Een manier is om standaard een half jaar na vaststelling van de aanbevelingen de betreffende wethouder te vragen op welke manier opvolging is gegeven aan de aanbevelingen.

3. Financiële verantwoording

Post	Begroting	Realisatie
1. Onderzoekskosten	€ 38.288,-	€ 24.834,-
- Reiskostenvergoeding conform regeling		
- Organisatie bijeenkomsten		
- Lidmaatschappen		
- Wettelijke extra vergoeding raadsleden conform circulaire		
- Aanvullende onderzoekskosten conform verordening en onderzoeksprotocol		
2. Doorbelasting griffie	€ 50.759,-	€ 50.759,-
- Kosten onderzoeker		
- Kosten aanvullende ondersteuning		
Totaal	€ 89.047,-	€ 75.593,-
Eindsaldo positief		€ 13.454,-

Op het budget onderzoekskosten is dit jaar een kleiner overschot dan bij het vorige in 2019. Dit deel van het budget van de rekenkamercommissie is minder goed voorspelbaar dan de doorbelasting van de griffie, omdat dat laatste deel gaat om vaste loonkosten en vaste kosten voor aanvullende ondersteuning.

Bij het tweede deel van de financiële verantwoording (doorbelasting griffie) is er sprake geweest van een kleine begrotingswijziging als gevolg van de stijging van ambtenarensalarissen. Dit gaat om een bedrag van €649,- over heel 2020 en is het gevolg van indexatie.

Het jaar is afgesloten met een positief eindsaldo van € 13.454,-. Er is geen specifieke reserve voor de rekenkamercommissie ingesteld, dus dit bedrag vloeit terug naar de algemene middelen.

De kosten van de rekenkamercommissie Purmerend en Beemster bedroegen in 2020 € 0,82 per inwoner¹. Dit ligt lager dan het bedrag van €1,30 per inwoner dat door de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden geadviseerd wordt in het rapport dat in november 2020 gepubliceerd is: <https://www.raadsleden.nl/actueel/nieuws/gemiddeld-eu130-per-inwoner-voor-de-rekenkamer>

¹ Uitgaande van de meest actuele prognose voor 2021: afgerond 92.000 inwoners voor Purmerend en Beemster samen.